

Numeri 20,1-13; Salvátor 31. 10. 2021

Celá pospolitost Izraelců dorazila v prvním měsíci na poušť Sin. Lid se usadil v Kádeši. Tam zemřela Mirjam a byla tam i pochována. Pospolitost neměla vody. Proto se srotili proti Mojžíšovi a Áronovi. Lid se dal s Mojžíšem do sváru.

Naríkali: „Kěž bychom byli také zahynuli, když zahynuli naši bratři před Hospodinem! Proč jste zavedli Hospodinovo shromáždění na tuto poušť? Abychom tu pomřeli, my i náš dobytek? Proč jste nás vyvedli z Egypta? Abyste nás uvedli na toto zlé místo? Na místo, kde nelze sít obilí ani pěstovat fíky nebo vinnou révu či granátová jablka, ba není tady ani voda k napití.“

I odešli Mojžíš a Áron od shromáždění ke vchodu do stanu setkávání a padli na tvář. Tu se jim ukázala Hospodinova sláva. Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Vezmi hůl, svolěj spolu se svým bratrem Áronem pospolitost a před jejich očima promluvte ke skalisku, ať vydá vodu. Vyvedeš jim tak vodu ze skaliska a napojíš pospolitost i jejich dobytek.“

Mojžíš tedy vzal hůl, která byla před Hospodinem, jak mu přikázal. I svolal Mojžíš s Áronem shromáždění před skalisko. Řekl jim: „Poslyšte, odbojníci! To vám z tohoto skaliska máme vyvést vodu?“ Nato Mojžíš pozdvihl ruku, dvakrát udeřil svou hůl do skaliska a vytryskl proud vody, takže se napila pospolitost i jejich dobytek. Hospodin však Mojžíšovi a Áronovi řekl: „Protože jste mi neuvěřili, když jste měli před syny Izraele dosvědčit mou svatost, neuvedete toto shromáždění do země, kterou jim dám.“ To jsou Vody Meriba (to je Vody sváru), protože se Izraelci přeli s Hospodinem; on však mezi nimi prokázal svou svatost.

Bez vody nelze pít a bez chleba nelze jíst, to už jsme kdesi slyšeli... Ale ještě dávno předtím se to ozvalo kdesi jinde – v příbězích Cesty cest. Bez vody nelze pít, bez vody nejde žít: To dřív a líp než my vědělo stádo Izraele, vedené Mojžíšem. Voda, základ života. Pro lid na poušti to není jen teoretická poučka či pořekadlo, ale tvrdá a neoddiskutovatelná realita. A tomu odpovídá jejich řeč: „Kams' nás to zas s tím svým Bohem přivedl? Máte vůbec smysl pro realitu? Nač jsme se trmáceli z Egypta až sem, kvůli tomu, abychom tu všichni vychcípali?“

Tedy, mohli by mít k Mojžíšovi trochu ohledy, zvláště když si berou do úst smrt. Vždyť jen co se utábořili na dalším stanovišti své prodloužené cesty, zemřela Mojžíšova sestra. Marie – Mirjam, sestra Vzporná či Rebelka, není mezi živými. Kdysi ho jako mimino ukrytého v rákosí Nilu hlídala a podílela se na matčině rebelii proti faraonovi. Ale není to tak dlouho, co proti Mojžíšovi vedla vzpuru. Teď, od včerejška, kousek za táborem svítí čerstvý hrob. Umřela sestra Vzporná, ale neumřela vzpurnost. Její duch tu straší dál. Možná právě tohle chce vypravěč naznačit, když vypráví, jak se hned druhý den sešel vzpurný *KáHál*, vzpurné shromáždění vzpurné církve. A z těchhle pouštních bohoslužeb neslyšíš nárek volající po rozvážení. Žádné „já mám žízeň, hroznou žízeň, stačí říct, kde najdu vláhu a zchladím žáhu pálivou“ – ale uhádaný křik těch, kdo si (pokolikáté už) potřebují vyřídit s Mojžíšem účty:

„Kams'nás to zavedl? Kde máme napojit ženy, děti a dobytek? To jste nás vyvedli z egyptského otroctví jen proto, abyste nás přivedli na tak příšerně neživotaschopná místa? Kde je ta vaše zaslíbená země s obilím a granátovými jablky? Vždyť tu nenajdem ani doušek vody!...“

Ano, je to hrozné bez vody. Jindy a jinde bychom s velkou empatií měli myslet na ty, jejichž kraj a země se třeba vinou klimatického rozvratu či kořistnictví silnějších mění v pouštní suchopár. Nebo na vyprahlé klienty LDN. Ale u tohoto vyprávění si máme připomenout, jak hrozný, a bezútěšný je suchopár víry, totiž, když se v poušti nedověry ztratí ponětí o tom, který nabízí pramen vody živé. Když v suchu reptalství a krátkozrakosti vyschnou prameny důvěry a očekávání. Když se vypaří ponětí o tom, kdo to je vlastně Hospodin, jak překvapivě životodárný je ten Bůh, který vyvádí z otroctví. Když víra zapomene, ke komu volat *Studně nepřevážená*, to je skutečně k nežítí. V takovém suchopáru neslyšíš pak ani píseň díky, ani slova naděje. Jen slova stížností, nebo křiky těch, co si umí přisadit, když nejdou věci podle povrchních lidských přání. K čemu jste nás vyvedli, a přivedli sem!? Mojžíši a Arone, pohřbili jste svou sestru, pohřbíte i nás?

K čemu? ...Mojžíš s Áronem nic neřeknou. Místo odpovědi provedou jen mlčenlivou otočku. Beze slova učiní čelem vzad, abys je vzápětí viděl klečet pokorně skloněné před Hospodinem. Prosi o utišení žízně – nebo o další porci Boží shovívavosti s věčně reptajícími nevďečníky?...

Každopádně, ještě než Hospodin promluví, řekne vypravěč: *Ukázala se sláva Hospodinova*. Padla na ně, a padá i na nás teď váha jeho blízkosti, závažnost jeho slov. Protože jestliže slova téhle putující církve zaznívají podle hesla *Kam vítr, tam plášt* – promluvení Hospodinovo, to má naopak váhu. To nejsou slova větroplacha dneska nadšeného a zítra otráveně nadávajícího. To jsou slova Boha, který ví co dělá, a rozhodl se přivést tenhle příběh do cíle napříč všem překážkám, jež mu poušť i lidé stavějí do cesty. A tak teď, vážně: „Mojžíši, vezmi si zase Hůl, svolěj všechen lid a pak s Áronem vyzvete támhleto skálu, ať vám dá vodu – a zavláží váš suchopár.“

Proč se má Mojžíš chopit své hole? Už ji dlouho nadržel v ruce. Teď ji bere, a my si přitom máme vzpomenout, jak ji napráhl, aby ukázal: Tomuto příběhu vysvobození se do cesty nemohou postavit ani smrtící vody moře. Anebo jak touhle klestičkou vyvedl vody ze skály a už jednou napojil žíznící a reptající lid.

K tomu má Mojžíš hůl: Hůl napřahovačku jako Znamení rozevřené cesty, hůl Klestičku jako znamení, že Hospodin klestí cestu ke svobodě navzdor všem překážkám. Nemá ji k bití (aby neposlušným naháněla strach z trestu), ale aby klestila cestu a tak dosvědčovala: S Hospodinem projdete i tou nejhorší smrtonosnou pastí. Nic nemá na to, aby se vám postavilo do cesty. (Proto si i tváří tvář bezvýhodným podmínkám a smrti a všem dalším podobným potvorám můžeš prozpěvovat *Prut tvůj a hůl tvá, to mě potěšuje*.) Proto tedy Mojžíš slyší: „Vezmi si Hůl, a svolěj všechen lid, a vyvedeš vodu ze skály. Tam, kde vládl suchopár a smrt, tam vyvedeš pramen vody živé.“

Tak, a teď musíš dávat hodně dobrý **pozor, jak to Mojžíš provede**, co bude tenhle služebník slova Božího vyřizovat. Jak to ten farář pojme, ke komu se s tím Hospodinovým slovem obrátí. Jak si stojí jeho důvěra v spolehlivost Božích slibů? Jak moc bere vážně, že Hospodin mluví opravdu vážně? Nenakazil se i on virem nedověry a rebelie? Nemylme se, Mojžíš není žádný „svatý“. I když se odvážně

dokáže ujmout role prostředníka a přímlyvce, zůstává pořád oběma nohama na zemi. Zůstává jedním ze synů Izraele.

Jedním z lidu, co tenhle příběh pořád dokola narušuje zklamaností, zahořklostí, vzpurností a nevěrou. ...

Jakže to Hospodin přikázal? Vezmi hůl, shromáždí lid, a pak proneseš s Aronem kázání k téhle rozpálené SKÁLE, a ona vydá vodu pro lidi i dobytek. Jenomže Mojžíš si tam cosi přidal. A nejen přidal i změnil. Ano, svolal lid, svolal shromáždění svatých, vzal hůl, to znamení prokleté cesty ke svobodě, ale kázal úplně jiným posluchačům a jinými slovy, než nakázal Hospodin. Místo co by mluvil ke skále, promluvil ke shromážděnému Izraeli: „*Poslyšte teď, vy reptáci, copak z téhle skály máme vyvést vodu pro vás?*“ Zahořklost a hněv mluví z tohoto faráře. Přestal důvěřovat Poselství naděje a nových možností. Přestal důvěřovat váze příběhu, obtíženého životodárností skutků Hospodinových, a místo toho dal průchod své frustraci a zahořklosti. Tak, jak jindy za svůj lid prosil, se jim teď vysmál a na důkaz toho, jak bláhová byla jejich žádost o vodu, dvakrát praštil holí do skály. Vodu? Odsud? Pro vás? Místo coby hůl, klestítelku a potěšovatelku pěkně napřáhl, začne s ní bušit do skály jak ukazovátkem, že pro takové jako vy odsud přece žádná voda nepoteče!

A přece tekla, pro lidi i pro dobytek. Zdroj života. Voda obcerstvující naděje Hospodinovy. Voda odplavující zahořklou nedověru, voda dosvědčující, že s Hospodinem přežiješ a vydržíš i na místech, která jinak nejsou ani trochu k životu. Voda svlažující příslibem, že cesta do zaslíbené země je otevřená. Voda jako příslib, že tě Hospodin nenechá napospas suchopáru, že tě nenechá seschnout ani uprostřed nedověry a ubíjejícího stěžovatelství.

Jenomže tím to nekončí. Tak jako si Mojžíš svévolně dodal dodatek ke slovu, jež měl vyřídit, slyší teď i dodatek Boží. I Mojžíš teď přispěl k tomu, že se v poušti nedověry ztratilo poněti o tom, který nabízí *pramen vody živé*. Znevažil jméno Hospodinovo, zlehčil Boží věrnost. Neposvětil Boží jméno (přestože Boží lid pravidelně prosí *posvět se jméno tvé*). Nepřevěděl lid přes tuhle překážku, a proto nepřivede Izrael až do země zaslíbené.

I on, tak jako jeho sestra, zemře na cestě.

„To jsou Vody Meriba (to je Vody sváru) , protože se Izraelci přeli s Hospodinem; on však mezi nimi prokázal svou svatost.“ (Nu 20,13) Závěr zní jak věta z průvodce pro turisty po biblických místech, a přece jde o vyznání víry a pozvání k víře: Na Cestě za svobodou jsme se s Hospodinem hádali a hádáme. Nevěříme mu blízkost jeho království. Nevěříme mu blízkost obcerstvení. Nevěříme mu, že je s námi jako zdroj života. Hádáme se s ním, a tak znesvěcujeme jeho jméno. A přece, on sám prokazuje svou svatost. Dává zaznít slovu naděje. Slovu o blízkosti vody života, a o tom, že tenhle pramen nabízí svou vodu úplně všem. AMEN

Nu 20,1-13; Salv 31.10.21

Píseň: 407,1+3

In: Vzhůru! Všichni, kdo žíznete, pojd'te k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojd'te, kupujte a jezte, pojd'te a kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko! Proč utrácíte peníze, ale ne za chléb? A svůj výdělek za to, co nenasytí? Nakloňte ucho a pojd'te ke mně, slyšte a budete živi! Amen. (Iz 55,1nn)

Píseň 490

Modlitba

Náš Pane, děkujeme za tento den, za připomínku a nabídku tvé cesty. Smíme se zastavit uprostřed svých starostí, povinností, práce, smíme opět zaslechnout, kdo je naším Pánem, co je v životě důležité. Tvoje pozvání a blízkost napájí a obcerstvuje naši vyprahlost. Vděčně vyznáváme, bez tebe by byl náš život marným lopocením, bezúčelnou otravou a nudou, povrchním splýváním s davem, módami či fámami, anebo časem, sevřeným opakujícími se povinnostmi. Prosíme tedy, i dnes nám dej zaslechnout a potkat proměňující hloubku evangelia. Nenech se odradit odbíháním od tebe kamsi pryč ani krátkozrakostí mnoha slov a přání. Nedej na naše reptání. Ať jako voda života vstoupí do našich dní radostná zpráva o tobě, kterému záleží na životě každého z nás. Amen.

1. čtení Jan 7,37-43

Píseň 372,1-4

kázání Nu 20,1-13

Píseň 367

Ohlášení

Přímluvy (Kyrie)

Utišuješ žízeň i naše znepokojení, pochybnosti a reptání. V této důvěře tě prosíme za všechny, kdo žízni po tobě, po životě, který má smysl, ukotvení, budoucnost. A zrovna tak prosíme, abys upokojoval naše pochybnosti, stesky – a připomínal, že pramen žití je pro nás u tebe otevřen. (*Kyrie eleison*) Zavlažuješ vyprahlá srdce svým soucitem. O ten tě prosíme pro lidi a přírodu na místech, kde vládne suchopár, kde se lesy a úrodná pole změnila v poušť, kde lidé hladovějí a nařikají, kde je neobklopuje péče, ale lhotejná přehlíživost. Nás uč odpovědnosti i milosrdenství. (*Kyrie eleison*) Prosíme za vztahy, kde vládne dusno a reptání, nevděk a nedůvěra. Za místa v této zemi, kde lidé nevědí kudy kam. Za ty, které tíží a vysilují neunesitelné podmínky. (*Kyrie eleison*) Jako tvůj lid smíme být zavlažováni a napájeni z příběhů o tvé záchraně. Tvůj Duch ať proměňuje naše srdce k otevřenosti, vstřícnosti, empatii a ochotě stát nablízku všem, které na svých cestách budeme potkávat. (*Kyrie eleison*)

Otče náš

Poslání 1K 10,1-5a.11-12

Požehnání

Ať Hospodin ti žehná a chrání tě, / ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv / ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. Amen

Píseň 166,3-4